

Publicerad i Barometern den 14 september 2009

Effektiva offentliga beslutsprocesser viktiga för företagen

Det går fortare och fortare för företagen. Teknikcyklerna blir allt kortare och produkternas livslängd likaså. Omställningsförmåga, snabbhet och flexibilitet är måsten för att kunna konkurrera effektivt.

Många offentliga beslutsprocesser som planeringen av infrastruktur och tillståndsprövningar tar däremot längre tid än tidigare. Att den offentliga sektorn är långsammare än företagen är delvis positivt. Det ger tid för eftertanke, förankring hos medborgarna och skapar en stabilitet i samhället. Ibland är långa beslutsprocesser en konsekvens av ökade krav på demokrati och insyn eller miljöhänsyn. Men ofta handlar det mer om en otymplig lagstiftning eller tillämpning, otillräckliga resurser hos myndigheten, långtgående möjligheter att överklaga eller en ovilja hos ansvariga politiker att fatta beslut.

Alltför långa offentliga beslutprocesserna skapar kostnader för företagen. De genererar osäkerhet, fördröjer nödvändig anpassning, minskar handlingsutrymmet samt gör att företagens investeringar får sämre utväxling.

Infrastrukturen är ett talande exempel. Det tar minst 8-10 år av planering och utredande innan en väg eller järnväg är byggd. Ur näringslivets perspektiv är detta inte rimligt. Infrastrukturen är en del av företagens produktionssystem. Om man inte kan transportera varor eller rekrytera personal som kan pendla snabbt och säkert försämras konkurrenskraften. Det är därför positivt att regeringens utredare föreslår en reform av planeringen, där inte minst regionernas roll skall stärkas. Genom att ansvar och mandat flyttas närmare invånare och företag stärks demokratin, samtidigt som förutsättningarna att fatta snabba och verklighetsförankrade beslut ökar.

Men en delegering av beslutskraften ökar också kraven på regioner och lokala myndigheter. Här ser vi redan utmaningar på energiområdet. Alliansregeringen och den rödgröna oppositionen försöker övertrumfa varandra när de pratar om den framtida andelen förnyelsebar energi. Regionförbundet i Kalmar har ett högt och positivt mål att länet skall vara oberoende av fossila bränslen. Men saktfärdigheten i beslutsprocesserna hos kommuner och ansvariga myndigheter riskerar att hindra utbyggnaden. Prövningar av anläggningar för vindkraft, biogas eller utveckling av elnätet tar för lång tid.

För det offentliga handlar frågan om kortare beslutsprocesser om att säkra tillräcklig handläggningskompetens, att föra en aktiv och effektiv dialog med berörda intressenter samt att ha en hög planberedskap. Man måste kunna prioritera och satsa resurser på svårare ärenden i känsliga miljöer. Men också om att ansvariga politiker ibland måste våga fatta beslut som kan vara obekväma för enskilda men som leder till en utveckling av samhället och välfärden.

Det offentliga kommer aldrig att kunna agera lika snabbt som företagen och bör inte heller göra det. Men effektiva offentliga beslutsprocesser är en viktig del av vår konkurrenskraft.

/Peter Westher, regionchef Handelskammaren

Henrik Andersson, analyschef Handelskammaren